

UZAKTAN EĞİTİMDE MOTİVASYON

İÇİNDEKİLER

MOTİVASYON NEDİR?

MOTİVASYON KAYNAKLARI NELERDİR?

ÇOCUKLARIMIZIN MOTİVASYONUNU ARTTIRMAK İÇİN NELER YAPABİLİRİZ?

Değerli Velilerimiz,

Değerli velilerimiz, bu yazımızda sizlerle artık günlük yaşamda sıklıkla kullandığımız bir terim olan motivasyon üzerinde konuşacağız. Dilimizde isteklendirme ve harekete geçirme anlamlarına gelen motivasyon, çocuklarımızın hem akademik hem de sosyal-duygusal gelişimleri için önemlidir. Motivasyon genellikle dersler ile ilgili konularda karşımıza çıksa da kişilerin istek, ihtiyaç ve ilgilerini içeren geniş kapsamlı bir kavramdır. Motivasyon insanları bir hedefe doğru yöneltir, ihtiyaçları doğrultusunda harekete geçirir ve uyarır. Tıpkı acıkan bir insanın yemek istemesi, üşüyen bir insanın kalın kıyafetlere yönelmesi gibi. Kısacası motivasyon için bireyin belli bir ihtiyacı ve hedefinin olması gerekmektedir.

FOTOĞRAF MERT CAN SOYSAL

Çocukluk pek çok durumun ilk kez deneyimlendiği bir evredir. Dolayısıyla başarı ve başarısızlıklar bir arada yaşanır. Bu durum her çocuk üzerinde farklı etkiler bırakmakta ve farklı şekillerde davranmalarına neden olmaktadır. Çocukların davranışlarındaki bu farklılıkları belirleyen unsurlar; çocukların kişilik özellikleri, anne-babanın çocuğun başarı ve başarısızlıklarına nasıl yaklaştığı, ödül ve ceza yöntemlerinin uygun kullanılıp kullanılmaması olabilir. Bu durumu etkileyen en önemli nedenlerden birisi de çocukların motivasyon kaynaklarıdır.

Bazı çocuklar ders çalışma, kitap okuma ve çeşitli etkinlikler yapma konusunda oldukça isteklidir. Bazı çocuklar için ise dersin başına oturmak, ödevlerle ilgilenmek ve kitap okumak oldukça can sıkıcıdır. Bu durumda ebeveynler sıklıkla ödül ve cezaya başvurmaktadır. Örneğin “Sene sonunda karnen iyi gelirse tatile gideceğiz”, “Bu sınavdan yüksek not alırsan telefon alacağım” gibi. Sene sonunda tatile gitme ve yüksek not alındığında telefon alınacağı düşüncesi ile çocuklar sınava çalışabilir.

Aslında çocuğu motive eden durum dersi merak etme ve öğrenme değil tatile gitme ve telefona sahip olma düşüncesidir. Burada dersler amaç değil tatil ve telefona ulaşmak için araç olmuştur. Bu motivasyona dışsal motivasyon denir. Bu durum sık sık kullanıldığında çocuklar ödül bağımlısı olabilir ödülün olmadığı durumlarda istenen davranışı gerçekleştiremeyebilirler. Çocukların sürekli ödül beklentisine girmemesi için ebeveynler dikkatli olmalıdır.

İçsel motivasyon ise kişinin bir işi ödül beklentisine girmeden sevdiği, ilgilendiği ve merak ettiği için yapmasıdır. İlgi duyduğu konuda kitap okuyan, ödevlerini yapması söylenmeden kendisi yapan, bir dersin sadece sınavda çıkacak konularını değil bütünüyle öğrenen, kimse görmese ve takdir etmese de arkadaşlarına yardım eden, çevreyi temiz tutan kişilerin motivasyonu ise içsel motivasyondur. İçsel motivasyona sahip çocuklar kendi merak ve istekleri ile hareket ettikleri için öğrenmeleri daha kalıcı ve sürekli olur. Hatalar yapıp başarısız olsa da bunu düzeltmenin ve doğru bilgiyi öğrenmenin yollarını arar. Dışsal motivasyona sahip çocuklar ise başarısız olup ödüle ulaşamadıklarında pes etme ve çaba göstermeme eğiliminde olabilirler.

Yaşamda her konuya ilgi duymayabilir ve her konuda başarılı olamayabiliriz. Bu durum çocuklarımız için de geçerlidir. Zaman zaman çocuklarımızı bazı beklenen amaçlara ulaşmaları için ödüller kullanarak motive etmemizde bir sakınca yoktur. Ancak bu durumu sürekli bir hale çevirmemeli ve içsel motivasyona sahip olma becerilerini kazandırmalıyız.

Başarı ve Motivasyonu Düşüren Faktörler

- * Olumsuz algılar, yanlış inanışlar, karamsarlık
- * Ya hep ya hiç tarzı düşünme, mükemmeliyetçilik
- * Aile içi kavgalar, huzursuzluklar, iletişim sorunları
- * Ailede sevgi, şefkat, ilgi ve güven eksikliği
- * Sürekli eleştirilme, aşağılanma, karşılaştırılma
- * Günlük hayatta çözülmemiş problemler
- * Çocukta, ciddi fiziksel veya ruhsal sorunların varlığı
- * Dikkat ve konsantrasyon problemleri
- * Sağlıklı ve dengeli beslenememe
- * Ciddi düzeyde uyku problemlerinin olması
- * Evde ders çalışabileceği ortamın olmaması
- * Öz güveninin çok zayıf olması
- * Verimli ders çalışma yöntemlerini bilmemesi
- * Bir amacının ve hedeflerinin olmaması
- * Yanlış arkadaş seçimi, arkadaşları ile ilgili sorunlar
- * Okulda yaşanan uyum sorunları, okulu sevmeme
- * Zamanın akıllı telefon, internet ve TV ile geçirilmesi
- * Ailenin sosyo-ekonomik durumun çok zayıf olması
- * Çocukta sorumluluk becerisinin zayıf olması
- * Sağlıklı olmayan, sorunlu kişilik ve benlik gelişimi
- * Ailenin, eğitime ilgisiz ve duyarsız olması
- * Öğretmenine karşı olumsuz duygular geliştirmesi
- * Akran zorbalığına ve şiddete maruz kalması
- * Başarılarının fark edilmemesi, hiç ödüllendirilmemesi

Çocuğunuzun Motivasyon Düzeyini Arttırmak İçin Neler Yapabilirsiniz?

* Sevgi, şefkat, ilgi ve değer vermek vb. olumlu yaklaşımları eksik etmemeliyiz. Anne baba sevgisi okul başarısında olumlu etki yapar.

* Hedef belirleme ve çocuğun ulaşması gereken aşamayı somutlaştırma oldukça önemlidir. Çocuklar buna ihtiyaç duyar. Öğretmen ve anne-baba desteği ile çocuğun düzeyi ve yeterlikleri dikkate alınarak kısa ve uzun dönemli hedefler oluşturulmalıdır. Kısa dönemli hedeflerin başarılması çocuğun uzun dönemli hedefe ulaşması yönündeki motivasyonunu artırır. Örneğin ödevleri parçalara bölmek, ya da haftalık planlar oluşturmak gibi.

*Öğrencinin başarıma isteğini, hevesini canlandırmak için onun sınırlarına ve sorumluluklarına saygı duymak, başaracağına inanmak ve bu konuda ona güven vermek, ona karar verme fırsatı sunmak, yeterli başarıyı gösteremediğinde onu yargılamadan dinlemek ve bu sonucun nedenlerini araştırmak gerekir.

* Öğrencinin kendi başarısından sorumlu olduğunu hissetmesi için yaptıkları çalışmaların başkalarının değil, kendi geleceği için önemli olduğunun farkında olması gerekir.

*Olumlu davranışlar sergilediğinde çocuğunuzu ödüllendirebilirsiniz. Ödevini yaptığında övgüyle, güzel cümlelerle, gülümseyerek onları ödüllendirmelisiniz. Ödülü olumlu davranışın hemen ardından vermek önemlidir. Ulaşılması için uzun zaman geçmesi gereken ödüller çocuğun sıkılmasına yol açacaktır.(Örneğin “Sene sonunda karnen iyi gelirse bisiklet alacağım” gibi. Sene sonu çocuk için çok uzun bir dönemdir.)

*Spor, oyun vb. fiziksel etkinliklere de yeterli zaman ayırabilmelidir. Ayrıca ilgi duyduğu sosyal kültürel ve sanatsal faaliyetlere de yönlendirilmelidir.